Wrocław, 04.05.2023 r.

mgr Małgorzata Sikora

doktorant (nr ind 266979)

Katedra Doktryn Politycznych i Prawnych

Streszczenie rozprawy doktorskiej pt. „*Privacy protection through the right to be forgotten and data transfer rights under General Data Protection Regulation - implementation challenges in online-operating software*".

Rozprawa doktorska zatytułowana „*Privacy protection through the right to be forgotten and data transfer rights under General Data Protection Regulation - implementation challenges in online-operating software*", odnosi się do aktualnych wyzwań związanych ze stosowaniem środków ochrony prawa do prywatności w praktyce, ze szczególnym uwzględnieniem przetwarzania danych osobowych w ramach nowych technologii w oprogramowaniach.

Przedmiotem rozprawy jest ocena wyzwań implementacyjnych związanych z RODO w perspektywie efektywnej realizacji prawa do prywatności. Problematyka stosowania przepisów regulujących ochronę prawa do prywatności w nowych technologiach stanowi jedno z bardziej widocznych wyzwań współczesnego prawodawstwa, szczególnie po wprowadzeniu Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/6791, czyli nowego rozporządzenia o ochronie danych (RODO).

Rozprawa opisuje kwestie związane ze rozumieniem prawa do prywatności i jego relacją z ochroną danych osobowych. Co więcej, rozprawa podnosi istotę proporcjonalności i przewidywalności praw wynikających bezpośrednio z RODO w kontekście odpowiedzialności administratorów danych osobowych.

Celem rozprawy jest ukazanie wyzwań oraz odpowiedzialności, jakie spoczywają na administratorach danych osobowych, w szczególności w zakresie prawa do bycia zapomnianym,jak również praw wynikających z transferu danych osobowych. Aktualnie obowiązujące przepisy prawa przenoszą na administratorów danych osobowych znaczący ciężar odpowiedzialności związanej z przetwarzaniem danych osobowych. Ciężar ten jest niewspółmiernydo realnych środków, jakimi dysponują administratorzy w celu ochrony

Sikora Małgorzata

danych, a zwłaszcza w przypadku konieczności powoływania podmiotów przetwarzających, którymi często są większe podmioty gospodarcze dyktujące warunki rynkowe.

W pracy omawiane są kwestie związane z interpretacją prawa do prywatności oraz jego związku z ochroną danych osobowych. Ponadto rozprawa podnosi znaczenie proporcjonalności i przewidywalności wynikających z RODO praw, w kontekście odpowiedzialności administratorów danych osobowych.

Istotnym aspektem rozprawy jest wskazanie na obowiązek administratora danych osobowych taki jak powinność przedstawienia analizy ryzyka w przypadku transferu danych osobowych. W praktyce, konieczność transferu danych osobowych wynika z nieodzowności korzystania z usług podmiotów przetwarzających, przez dostawców oprogramowania w celu osiągnięcia efektywności w procesie wytwarzania, co bezpośrednio wiąże się z koniecznością przekazywania danych osobowych. Praktycznie niemożliwym do realizacji jest założenie, że administrator zaprzestanie korzystania z dostawców usług, ze względu na brak możliwości przedstawienia adekwatnej analizy ryzyka. Dodatkowo, w zakresie małych i średnich przedsiębiorstw, próba przeprowadzenia efektywnego audytu lub kontroli procesu przetwarzania u dostawców takich jak Google czy IBM jest w realny sposób ograniczona. Podobnie w przypadku realizacji prawa do bycia zapomnianym – aspekty techniczne pozostają niejasne a aktualne przepisy prawa oraz dokumenty uzupełniające nie oferują wsparcia dla administratorów danych w tym zakresie.

Kolejnym obszarem wyzwań związanych z realną ochroną prawa do prywatności oraz praw bezpośrednio wynikających z RODO jest popularyzująca się technologia sztucznej inteligencji, która ma znaczący wpływ nie tylko na sposób, ale i na zakres przetwarzania danych osobowych.

Brak dostosowania prawa do praktyki i realnych możliwości administratorów sprawia, że stosowanie przepisów prawa w oczekiwanej formie jest trudne do osiągnięcia lub całkowicie niemożliwe. Sytuacja ta sprowadza się do rozbieżności między prawnymi uregulowaniami a ich efektywną implementacją w rzeczywistości. Co więcej, rosnąca tendencja do zaostrzania interpretacji RODO przez sądy, prowadzi do pogłębiającego się podziału również między realnymi możliwościami dostawców usług IT a prawem. Działanie to stawia pod znakiem zapytania dostępne możliwości ochrony prawa do prywatności.

Rozdział pierwszy rozprawy odnosi się bezpośrednio do kwestii związanych z rozumieniem prawa do prywatności, w tym do jego ujęcia z perspektywy doktryn politycznych i prawnych. Obrazuje powstanie prawa do prywatności oraz jego uszczegółowienia na

Szkoła Nauk Społecznych

przestrzeni orzecznictwa XIX, a także rosnące znaczenie wraz ze wzrostem świadomości dotyczącej przetwarzania danych osobowych ze względu na rozwój technologiczny.

Rozdział drugi opisuje prawa jednostki, wynikające bezpośrednio z RODO, których nadrzędnym celem jest ochrona prawa do prywatności. Nawiązuje również do praw bezpośrednio wynikających z RODO na podstawie art. 5 oraz 6 Rozporządzenia. Dodatkowo, odnosi się do przedmiotowego zakresu stosowania RODO ze szczególnym uwzględnieniem kwestii stosowania RODO poza granicami UE, co zyskało na znaczeniu na skutek orzeczeń Schrems I oraz II.

Rozdział trzeci, jednocześnie ostatni, odwołuje się do idei odpowiedzialności administratora danych osobowych oraz wyzwań z tym związanych, a w szczególności odpowiedzialności za transfer danych osobowych oraz realizację prawa do bycia zapomnianym w świetle rosnących standardów oczekiwanych przez TSUE.

Sikora Międzybrodzka